

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет міжнародних відносин, політології і соціології
Кафедра міжнародних відносин

Силабус курсу

«Історія міжнародних відносин. Від III тис. до н.е. до сер. XVII ст. н.е.»

Обсяг	кредитів – 3, годин – 90
Семестр, навчання	рік 2-й рік, 4-й семестр
Дні, час, місце	Французький б-р, 24/26, за розкладом
Викладач (-і)	Покась Михайло Сергійович, к. іст. н., доцент
Контактний телефон	-
Е-mail	mike-pokas@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра міжнародних відносин, к. 32, Французький б-р, 24/26
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Французький б-р, 24/26, к. 32, щотижнево за розкладом.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни

Історія міжнародних відносин за добу античності та середньовіччя.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити – історія України, політична географія

Постреквізити – Історія міжнародних відносин від середини XVII ст. до Першої світової війни.

Метою першого розділу навчального курсу “Історія міжнародних відносин від сер. XVII ст. до Першої світової війни ” є розгляд основних тенденцій міжнародних відносин під час античності та середньовіччя.

Завдання курсу полягають у вивченні здобувачами основних форм та напрямків розвитку міжнародних відносин у період від їх виникнення до кінця періоду Середньовіччя та створення першої системи міжнародних відносин – Вестфальської.

Здобувачі вивчають основні категоріальні елементи історії, теорії міжнародних відносин, набувають навичок з сприйняття та наукового аналізу світових подій з точки зору взаємодії внутрішньо- та зовнішньополітичних процесів за участю основних акторів міжнародних відносин, поглиблюють своє розуміння подальшої сфери спеціалізації.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин. (PH01)

- Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору (PH13).

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних (16 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Методи навчання під час викладання дисципліни: розвиток робочих компетенцій (соціальний інтелект, міжкультурна компетентність, трансдисциплінарність) шляхом роботи в групах та дискусій під час семінарів, роботи в групах та участі в обговоренні, публічних усних доповідях, написанні есе, підготовки презентації.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міждержавні відносини Стародавнього Сходу та Греції.

Тема 1. Міждержавні відносини на Давньому Сході (сер. III тис. до н.е. - I ст. н.е.).

Головні фактори, що визначають міждержавні відносини в Давній Месопотамії (сер. III - кінець II тис. до н.е.). Держава Саргона Аккадського - перша велика держава в Азії, засоби її зовнішньої політики. «Великі держави» (Єгипет, Вавилон, Мітанні, Хетська держава) у сер. II тис. до н.е. Складення системи великих та залежних держав. Особливості зовнішньої політики та дипломатії Давнього Єгипту, відносин «центр - провінції». Агресія хетів у сер. II тис. до н.е. та засоби дипломатичної боротьби; особливості хетських договорів. Зміцнення Ассирії в I тис. до н.е.; основні напрями її зовнішньої політики. Формування антиассирійських союзів. Нові риси у асиміляційній політиці Тіглатпаласара III. Розквіт Ассирії за часів Саргона II, становлення асирійської дипломатії, її нові риси.

Тема 2. Міждержавні відносини в Давній Індії та Китаї.

Особливості «політичної літератури» Давньої Індії. Давній Китай: система «серединна держава - варварська периферія». Мо Ді та Конфуцій про мистецтво дипломатії. Формування системи найсильніших держав та боротьба між ними. Зовнішня політика імперії Цинь та Хань. Зміни в характері відносин з іноземними державами за часів Молодшої Хань.

Тема 3. Складення системи міждержавних відносин в античній Греції.

Причини грецької колонізації, її основні форми та напрями. Місце колонізації у виникненні феномена грецької цивілізації як першої західної цивілізації. Особливості грецької присутності на Близького Сходу, в Східному Середземномор'ї, Єгипті, Ассирії та Вавилоні. Релігійні та культурні впливи східних країн на Грецію.

Тема 4. Міждержавні відносини у класичній Греції (V - IV ст. до н.е.).

Складення та розквіт перської держави Ахеменідів (VI - V ст. до н.е.). Грецькі поліси в V ст. до н.е.: особливості розвитку та відносин. Греко-перських війни: причини, основні етапи. Зростання протиріч між Афінами та Спартою. Створення Афінської архе (454). Каллієв мир. Причини перемоги грецьких держав над персами. Наслідки греко-перських війн.

Тема 5. Боротьба Афін і Спарти в другій половині V - першій половині IV ст. до н.е.

Характеристика Афінської архе та Пелопоннеського союзу як перших великих воєнно-політичних союзів давнього світу. Зовнішня політика Афін при Периклі (495-429). Пелопоннеська війна (431-404): причини та привід. Політика Афін щодо союзників, Нікіїв мир. Другий період Пелопоннеської війни (415-404): Сицилійська експедиція (415-413). Декелейська війна. Союз Спарти з персами (412). Алквіад, його роль в війнах та дипломатії. Причини та наслідки поразки Афін в Пелопоннеській війні. Гегемонія Спарти в Греції (404-379) та її боротьба з персами. Анталкідів мир (387). Гегемонія Фів в Греції (379-355). Створення Беотійського союзу (379). Створення Другого Афінського морського союзу (378). Війни коаліції проти Спарти. Розвал Пелопоннеського союзу (371). Боротьба та взаємне ослаблення Фів та Спарти в 60-ті рр. IV ст. до н.е. Союзницька війна проти

Афін (357-355). Друга Священна війна в Греції (355-346): антифіванська коаліція Афін, Спарти, Фокіди. Союз Фів з Македонією. Філократів мир (346) Фів з Афінами, його наслідки.

Змістовий модуль 2. Міжнародні відносини в Давній Греції та Римі в IV ст. до н.е. - IV ст. н.е.

Тема 6. Держава Олександра Македонського: особливості створення та управління.

Піднесення Македонії в V ст. до н. е., її участь в грецькій політиці. Зовнішня політика Філіпа II (350-336). Входження Македонії до грецького релігійного союзу після Філократова мира (346). «Філіппіки» Демосфена. Третя Священна війна в Греції (339-333) та перемога Олександра Македонського при Херонеї (338). Корінфський конгрес (338/337). Розпуск Афінського морського союзу та початок гегемонії Македонії в Елладі. Початок підготовки до походу союзників проти Персії (336). Політика Олександра Македонського в Греції та Фракії. Підготовка та початок Східного походу. Перший період Східного походу (334-333): звільнення малоазійських греків від перського гноблення. Другий період Східного походу (332-330): помста персам. Єгипет: створення ідейної основи майбутньої універсальної монархії. Третій період Східного походу (330-323): крах перської держави та перетворення Олександра Македонського на наступника Ахеменідів. Політика Олександра щодо перських сатрапій та її результати. Загибель Олександра та початок розпаду його держави. Боротьба діадохів за владу. Створення елліністичних держав Селевкідів, Єгипта Птолемея I Сотера, Македонії Антіпатра та інших. Наслідки створення світової держави Олександра Македонського.

Тема 7. Міжнародні відносини елліністичних держав.

Характер та засоби зовнішньої політики елліністичних держав. Розташування сил на міжнародній арені в 80-ті роки III ст. до н.е. Нові фактори в міжнародних відносинах. Перша Сірійська війна (276-272). Боротьба за Лісімахову спадщину Селевкідів та Єгипту. Перемога Антіоха I. Походи Пірра Епірського (274-272): кінець ідеї світової монархії. Посилення тиску Македонії в Греції. Формування антимакедонської коаліції, Хремонідова війна (268-261). Союз грецьких полісів з Єгиптом та Епіром. Союз Македонії та Селевкідів. Поразка Антіоха II. Друга Сірійська війна (260-255). Боротьба Македонії з Єгиптом на морі. Перемоги Селевкідів над Єгиптом. Боротьба єгипетської та македонської дипломатії в Греції в 50-ті рр. Зростання могутності Ахейського союзу під проводом Арата. Третя (Сірійська війна (246-242). Перетворення Єгипту на наймогутнішу елліністичну державу. Боротьба Ахейського союзу з Македонією. Позиції грецьких полісів. Зміни в міжнародних відносинах кінця III ст. до н.е. Ослаблення Єгипту та Ахейського союзу. Посилення Македонії та держави Селевкідів. Поява нових сильних держав на Заході (Рим) та на Сході (Парфія). Парфія та загибель елліністичної системи міжнародних відносин. Перетворення Парфії на світову державу при Мітрідаті I (171-138). Початок протистояння Парфії і Риму на початку I ст. до н.е.

Тема 8. Особливості зовнішньої політики Римської республіки (VIII - I ст. до н.е.).

Основні напрямки зовнішньої політики Риму в епоху Ранньої республіки (V-IV ст. до н.е). Причини боротьби Риму та Карфагену. Пунічні війни: причини, перебіг, наслідки. Початок римської агресії на Сході. Македонські війни та політика Риму. Зміни в політиці Риму в сер. II ст. до н.е. Югуртінська війна (111-105). Військова реформа Гая Марія. Боротьба Риму з Мітрідатом V Євпатором. Перетворення Риму на наступника діадохів та епігонів. Початок еллінізації Риму. Галльські війни Гая Юлія Цезаря (58-56) та перший «розділ світу» першим тріумвіратом.

Тема 9. Римська імперія - становлення, розквіт, падіння.

Зовнішньополітичні причини перетворення Риму з Республіки на Імперію. «Розділ світу» другим тріумвіратом. Причини переходу Риму від активної зовнішньої політики до оборони на початку I ст. до н.е. Нові фактори в міжнародних відносинах. Основні

напрямки зовнішньої політики Ранньої Римської імперії (I-II ст. н.е.). Військові реформи Адріана (117-138). Протистояння Риму та Парфії. Зовнішньополітичні причини занепаду та загибелі Пізньої Римської імперії. Варваризація Риму при Костянтині Великому (312-337). Розділ Риму на Східну та Західну імперії (395), відмінності їх зовнішньої політики, Падіння Західної Римської імперії (476).

Змістовий модуль 3. Міжнародні відносини в V - XV ст.

Тема 10. Міжнародні відносини в V - IX ст.

Зміни в етнополітичному складі Європи в добу Великого переселення народів (IV-VII ст.). Зіткнення Римської імперії з германцями, готами, вандалами, гуннами, слов'янами. Розділ Західної Римської імперії на варварські королівства до кінця V ст., їхня боротьба з Візантією та арабами в (VI-VIII ст. Особливості зовнішньої політики Франкської держави при Меровінгах(486-751) та Каролінгах (751-843). Розділ імперії Карла Великого (843) та початок створення національних держав французами, італійцями та германцями.

Тема 11. Міжнародні відносини в X - сер. XI ст.

Причини роздробленості Італії та Германії в IX-XI ст. Створення нової Римської імперії саксонським королем Оттоном I (962). Боротьба італійських племен з лангобардами, норманами, арабами та Візантією. Створення Сицилійського королівства норманів (1130). Боротьба пап з імператорами (II пол. XI - I чверть XII ст.). Оголошення «Священної Римської імперії германської нації» (кінець XII ст.) Арабська конкіста в Іспанії в I пол. VIII ст. Створення Кордовського халіфату (929). Початок Реконкісти. Королівство Астурія (718). Іспанська марка (кінець VIII ст.). Королівство Наварра та графство Арагон (IX-X ст.). Перетворення Іспанської марки на Барселонське графство (X ст.). Королівство Кастилія (XI ст.), завоювання Астурії. Об'єднання Барселонського графства з Арагоном. Причини та привід до хрестових походів. Перший хрестовий похід (1096) та створення держав хрестоносців на Сході. Другий та Третій походи, поступова зміна їхнього характеру. Четвертий хрестовий похід (1202-1204) та захоплення Візантії. Хрестові походи проти арабів та турок-османів. Поступове витіснення європейців зі Сходу. Переорієнтація феодальної агресії французів, англійців та німців. Роль хрестових походів в долі народів Сходу та Заходу.

Тема 12. Візантія в IV - XI ст.: становлення й розквіт. Хрестові походи й занепад Візантії в XI - XV ст.

Особливості міжнародного положення Візантії в IV - 1 пол. XI ст. Зовнішня політика Юстиніана I (527-565). Слов'янська експансія на землі Візантії в VI-VII ст. Арабська експансія на східних та західних землях Візантії в VII-X ст. Боротьба римської та візантійської церков у 2 пол. IX - 1 пол. XI ст. Відносини Візантії з Руссю та Першим Болгарським царством у 2 пол. IX - XI ст. Турецька загроза Візантії у 2 пол. XI ст. та звернення Алексія I Комніна (1081 -1118) за допомогою до Європи. Зростання боротьби з хрестоносцями у 2 пол. XII ст. та зовнішньополітична ізоляція Візантії на поч. XIII ст. Створення Латинської імперії (1204-1261). Венеціанські та генуезькі колонії в Егейському, Чорному та Азовському морях. Боротьба Нікейської імперії (1205-1261) за відродження Візантії. Михайло Палеолог, його дипломатія. Занепад та загибель Візантії у 2 пол. XIV - I пол. XV ст. Зовнішньополітичні причини та наслідки падіння Візантійської імперії.

Тема 13. Міжнародні відносини в II пол. XI- XV ст.

Фактори впливу та особливості системи міжнародних відносин в Західній Європі в XI-XV ст. Причини та привід до Столітньої війни (1337-1453). Формування англійської та французької коаліції. Перший період війни (1337-1360). Битва при Кресі (1346). Битва при Пуатьє (1356). Причини перемог англійського війська. Умови мирного договору в Бретань (1360). Другий період війни (1415-1422). Битва при Азенкурі (1415). Умови мирного договору в Труа (1420). Оголошення Генріха VI Англійського французьким королем (1422). Регентство герцога Бедфорда. Третій період війни (1422-1453).

Оголошення Карла VII французьким королем та зміна характеру Столітньої війни для французького народу. Діяльність Жанни д'Арк (1428-1430). Поступове звільнення французьких територій від англійців. Наслідки Столітньої війни. Боротьба слов'ян з німецькою експансією у XIV - 1-й пол. XV ст. Грюнвальдська битва (1410), її наслідки. Боротьба Східної та Південної Європи проти османської агресії. Битва при Чорномені (1371). Битва на Косовому полі (1389). Діяльність антиосманської коаліції європейських держав.

Змістовий модуль 4. Міжнародні відносини в XV- I пол. XVII ст.

Тема 14. Великі географічні відкриття і виникнення колоніальної системи у XV-XII ст.

Цілі та умови початку доби успішних походів португальських та іспанських мореходів в XV ст. Діяльність принца Енріке Мореплавця (1418-1460). Відкриття мису Доброї Надії Бартоломео Діашем (1486). Чотири мандрівки Христофора Колумба (1451-1506). Перше іспанське поселення на Еспаньолі (Гаїті) (1492). Колумб в Центральній Америці (1502-1504 рр.). Перший іспано-португальський договір про розділ світу в Тордесільясі (1494). Подорож Васко да Гама (1497-1499) до Індії. Португальці на півострові Малакка (1511) та Молуккських островах (1521). Подорож Америго Веспуччі (1599-1604) до Бразилії, її наслідки. Початок колонізації Бразилії (30-ті роки XVI ст.). Перша навколосвітня подорож Фернандо Магеллана (1519-1522) та новий розділ світу між Іспанією та Португалією (1529). Характер та причини успіхів іспанської конквісти в Америці. Вплив Великих географічних відкриттів на розвиток Європи та її колоній в Азії, Африці та Латинській Америці.

Тема 15. Міжнародні відносини в Західній Європі в XV - I пол. XVII ст.

Нові риси в характері міжнародних відносин в Європі. Основні теорії міжнародних відносин в добу пізнього середньовіччя (Б.Айала, А.Джентілі, Г.Гроцій). Боротьба Франції з іспанськими Габсбургами в XVI ст. Італійські війни (1494-1559): причини, привід, союзники, наслідки миру в Като-Камбрезі (1559). Причини відходу Франції від активної зовнішньої політики у 2 пол. XVI ст. Боротьба Англії з іспанськими Габсбургами у 2 пол. XVI ст. Дипломатія Філіпа II. Англо-іспанська війна 1588 р., її наслідки. Початок формування англійської колоніальної імперії. Боротьба європейських держав з османською загрозою в XVI - I пол. XVII ст. Зовнішня політика та дипломатія Сулеймана I Кануні (1520-1566). Участь народів балканських провінцій Османської імперії в війнах західних європейців з турками, причини їхніх поразок. Боротьба держав Північної Європи за панування на Балтиці в XVI – I пол. XVII ст. Розрив Кальмарської унії Данії та Швеції (1523). Війна Швеції з Данією (1563-1570) та переорієнтація агресії на Схід (Русь, Річ Посполита). Причини перетворення Швеції в найсильнішу державу на Балтиці. Причини Тридцятирічної війни (1618-1648). Складення Євангелійської унії та Католицького Союзу (1618-1619). Формування коаліцій європейських держав та основні етапи Тридцятирічної війни Складення Вестфальського миру (1648), його наслідки. Боротьба Франції з іспанськими Габсбургами. Піренейський мир (1559), його наслідки.

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Балух В.О., Коцур В.П. Історія середніх віків. У 3-х Т. Чернівці: Наші книги, 2010.
2. Булик М. В. Історія міжнародних відносин у давні часи. Навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 256 с.
3. Зінченко А. Історія дипломатії від давнини до нового часу. К., 2005. 433 с.
4. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу. Курс лекцій. Навч. посіб. К., 1996. 480 с.
5. Острогорський Г. Історія Візантії. Львів, 2002. 608 с.
6. Петrenchко О. М. Зовнішня політика Римської імперії в I ст. н. е. Львів, 1998. 103 с.
7. Рубель В. Історія середньовічного Сходу: курс лекцій. К.: Либідь, 1997. 474 с.

8. Турчин Я.Б., Демчишак Р.Б., Плазова Т.І. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку ХХ ст.): Навч.посіб. Львів, 2013. 140 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних завдань (рефератів), захист результатів індивідуальних завдань (рефератів).

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Розподіл балів здобувачів вищої освіти.

Поточний/періодичний контроль															Підсумковий контроль (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4			
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15		100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	25	

Самостійна робота здобувачів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міждержавні відносини на Давньому Сході. 1. Битва при Кадеші та її міжнародні наслідки. 2. Інструменти зовнішньої політики та дипломатія Хетської держави 3. Дипломатія Ашшурбанапала (668-627 рр. до н.е.) 4. Роль та місце Палестини у міжнародних відносинах Давнього Сходу	2
2	Тема 2. Міждержавні відносини в Давній Індії та Китаї. 1. Сутність зовнішньої політики і міжнародних відносин Давньої Індії за трактатом «Артхашастра». 2. Особливості зовнішньої політики імперій Цинь та Хань. 3. Роль Великого шовкового шляху у зовнішній політиці та дипломатії Давнього Китаю.	2
3	Тема 3. Складання системи міжнародних відносин в античній Греції. 1. Давньогрецька колонізація: причини, форми, основні напрямки та значення. 2. Релігійні та культурні впливи східних країн на Грецію.	2
4	Тема 4. Міждержавні відносини у класичній Греції. 1. Складення та розквіт перської держави Ахеменідів (VI – V ст. до н. е.). 2. Причини перемоги грецьких держав над персами. 3. Наслідки греко-перських війн.	4
5	Тема 5. Боротьба Афін і Спарти в 2 пол. V - 1 пол. IV ст. 1. Характеристика Афінської архе та Пелопоннеського союзу як перших великих військово-політичних союзів давнього світу.	4

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Алквіад, його роль в війнах та дипломатії. 3. Друга Священна війна в Греції (355-346): антифіванська коаліція Афін, Спарти, Фокіди. Союз Фів з Македонією. 4. Філократов мир (346) Фів з Афінами, його наслідки. 	
6	<p>Тема 6. Держава Олександра Македонського.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Входження Македонії до грецького релігійного союзу після Філократова мира (346). «Філіппіки» Демосфена. 2. Корінфський конгрес (338/337). 3. Політика Олександра Македонського в Греції та Фракії. 4. Наслідки створення світової держави Олександра Македонського. 	4
7	<p>Тема 7. Міжнародні відносини елліністичних держав.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування системи елліністичних держав. 2. Походи Пірра Епірського (274-272): кінець ідеї світової монархії. 3. Роль Римської республіки та Парфії у системі відносин елліністичних держав 	2
8	<p>Тема 8. Особливості зовнішньої політики Римської республіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрямки зовнішньої політики Риму в епоху Ранньої республіки (V-IV ст. до н.е.). 2. Військова реформа Гая Марія. 3. Боротьба Риму з Мітрідатом VI Євпатором. 4. Галльські війни Гая Юлія Цезаря (58-56) та перший «розділ світу» першим тріумвіратом. 	4
9	<p>Тема 9. Римська імперія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішньополітичні причини перетворення Риму з Республіки на Імперію. 2. Протистояння Парфії та Риму у I-11 ст. н.е. 3. Причини розділу Риму на Східну та Західну імперії. Падіння Західної Римської імперії. 	4
10	<p>Тема 10. Міжнародні відносини в V- IX ст</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміни в етнополітичному складі Європи в добу Великого переселення народів (IV-VII ст.). 2. Зіткнення Римської імперії з германцями, готами, вандалами, гунами, слов'янами. 3. Розділ Західної Римської імперії на варварські королівства до кінця V ст., їхня боротьба з Візантією та арабами в VI- VIII ст. 	4
11	<p>Тема 11. Міжнародні відносини в X — сер. XI ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення нової Римської імперії саксонським королем Оттоном I. 2. Створення Сицилійського королівства норманів. 3. Боротьба пап з імператорами (2 пол. XI - 1 чверть XII ст.). 4. Причини та привід до хрестових походів. 5. Переорієнтація феодалної агресії французів, англійців та німців. 6. Роль хрестових походів в долі народів Сходу та 	4

	Заходу.	
12	<p>Тема 12. Візантія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відносини Візантії з Болгарією та Руссю у VI — X ст.. 2. Турецька загроза Візантії у 2 пол. XI ст. 3. Михайло Палеолог, його дипломатія. 4. Зовнішньополітичні причини та наслідки падіння Візантійської імперії. 	4
13	<p>Тема 13. Міжнародні відносини в 2 пол. XI - XV ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори впливу та особливості системи міжнародних відносин в Західній Європі в XI- XV ст. 2. Боротьба слов'ян з німецькою експансією у XIII - 1-й пол. XV ст. 3. Боротьба Східної та Південної Європи проти османської агресії. 4. Діяльність антиосманської коаліції європейських держав. 	6
14	<p>Тема 14. Великі географічні відкриття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі та умови початку доби успішних походів португальських та іспанських мореплавців в XV ст. 2. Договори про розділ світу між Португалією та Іспанією. 3. Вплив Великих географічних відкриттів на розвиток Європи та її колоній в Азії, Африці та Латинській Америці. 	4
15	<p>Тема 15. Міжнародні відносини в Західній Європі в XVI - 1 пол. XVII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Італійські війни (1494-1559): причини, привід, союзники, наслідки миру в Като-Камбресі (1559). 2. Боротьба європейських держав з османською загрозою в XVI - 1 пол. XVII ст. 3. Боротьба держав Північної Європи за панування на Балтиці в XVI - 1 пол. XVII ст. 4. Причини Тридцятирічної війни. 	8
	<p><i>Обсяг реферату: 15 сторінок.</i> <i>Характеристика змісту: за змістом навчальної дисципліни.</i> <i>Вимоги до виконання та оцінювання: основна мета роботи – глибоке вивчення важливих теоретичних або прикладних питань дисципліни за допомогою підготовки реферату (дослідження). Вельми важливим є формування таких умінь і навичок студента: самостійно формулювати проблему, визначати мету, основні завдання, об'єкт і предмет дослідження; здійснювати пошук і відбір різноманітної інформації; обробляти та аналізувати інформацію; логічно і послідовно викладати результати аналізу, робити аргументовані висновки; правильно оформлювати науково-довідковий матеріал; публічно захищати виконану роботу. Робота має бути написана студентом на рівні, відповідному сучасному стану розвитку комплексу наук, які вивчають міжнародні відносини. Тему роботи треба розкрити в контексті сучасних наукових концепцій, обґрунтовано і доречно використовувати основні наукові терміни. Вельми важливо висвітлювати об'єктивні з наукового погляду положення, застосовувати для унаочнення і підтвердження теоретичних положень реальні приклади, достовірну статистичну інформацію. Думки вітчизняних і зарубіжних авторів, їхні загальнотеоретичні і методологічні підходи необхідно проаналізувати та систематизувати. Мінімальний обсяг використаних джерел – 15, при цьому матеріали, вилучені з Інтернету, можуть складати не більше</i></p>	

	третини номерів у списку джерел; більшість джерел повинні складати оприлюднені документи, статті та монографії. Для оформлення виносок у тексті й прикінцевого «Списку посилань» використовується стиль APA.	
--	--	--

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: визначена розкладом занять та сесії.

Політика щодо академічної доброчесності: можуть відніматися бали за прояви академічної недоброчесності, аж до незадовільної оцінки та повторного вивчення дисципліни.

Політика щодо відвідування та запізень: відвідування лекцій є добровільним, але неприпустимі пропуски практичних без поважної причини, запізнення на заняття.

Мобільні пристрої: звук таких має бути вимкнено в аудиторії.

Поведінка в аудиторії: активна участь у лекціях заохочується додатковими балами.